

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **A. T. V.**, nar. X.
evidenční číslo X., státní příslušnost X.
zastoupen Mgr. Vratislavem Tauberem
advokátem společnosti Hladík&Tauber, advokátní kancelář, v.o.s.
sídlem náměstí 28. října 1898/9, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2019, č. j. OAM-350/ZA-ZA11-HA13-2019,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, neboť ho žalovaný zatížil vadou nesprávného právního posouzení. V případě žalobce totiž byly minimálně dány důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalobce vycestoval ze země původu z toho důvodu, aby unikl bídě, neboť mu tamní hospodářská situace nedovolila najít si zaměstnání a řádně živit sebe a svoji rodinu. Samotná možnost získat práci je vázána na velké množství peněz a známosti, čímž žalobce nedisponoval. U žalobce dosud přetrvává potřeba živit sebe a svoji rodinu, čehož by nebyl schopen v případě, že by mu nebyl udělen azyl a musel by se vrátit do země původu. Tam by totiž z výše popsaných důvodů nedokázal najít si práci. Proto má žalobce obavy z nepříznivých důsledků nuceného vycestování. Není pravdou, že cílem podané žádosti byla pouze snaha o legalizaci žalobcova pobytu na území ČR. Jejím cílem totiž bylo zajistit možnost další obživy žalobce a jeho rodiny. Legalizace pobytu žalobce na území ČR je pouhým prostředkem, kterým má být cíle dosaženo. Jelikož shora uvedené skutečnosti žalobce považuje za hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu, odůvodňují také udělení humanitárního azylu žalobci.
3. Žalovaný vytýkal žalobci to, že podal žádost o udělení mezinárodní ochrany teprve až v době, kdy pro něj znamenala jedinou možnost dalšího legálního setrvání na území ČR, z čehož dále dovodil, že důvody vedoucí k podání žádosti nemohl žalobce pociťovat palčivě. S tímto žalobce nesouhlasil, neboť je třeba každý případ posuzovat individuálně. Před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany již nějakou dobu v ČR pobýval na základě jiných pobytových oprávnění, pročez je přirozené, že nežádal o udělení mezinárodní ochrany, když mu reálně nehrozila nutnost vycestování ani vzniku újmy spojené s nuceným návratem do vlasti, kde nemá možnost obživy své a ani své rodiny. Teprve když žalobci reálně hrozil vznik takové újmy, vyvstaly reálné důvody pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, pročez žalobce k takovému kroku přistoupil.
4. Žalobce dále označil za nereálnou úvahu žalovaného o tom, že mu v případě jeho návratu do vlasti může poskytnout podporu manželka. Nereálné je to proto, že žalobce sám je jediným zdrojem obživy své i zbytku rodiny, tedy i pro jeho manželku, když si finanční prostředky vydělával prací v ČR. Manželka, která by v případě jeho návratu do vlasti přišla o tento jediný zdroj obživy, by mu tak těžko byla schopna poskytnout zmiňovanou podporu v začátcích. Sama se totiž dostane do tíživé situace. Na základě výše uvedeného měl žalobce za to, že jsou splněny důvody i pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
5. Dále žalobce namítl, že zná případy ze své vlasti, kdy byli vietnamští občané, navrátilí se do vlasti po pokusu o získání azylu v zahraničí, podrobeni šikaně, ba dokonce věznění dle trestního zákoníku. Žalobce se tedy obává, že mu také hrozí popsaná perzekuce, neboť by

se do vlasti vracel jako neúspěšný žadatel o azyl v jiném státě. Taková situace by pro žalobce představovala vznik vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

6. Na základě výše uvedeného soudu navrhl, aby zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Ve svém vyjádření žalovaný popřel oprávněnost podané žaloby a nesouhlasil s ní. Podle něj neprokázala nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný ve věci řádně zjistil skutkový stav, za tím účelem shromáždil nezbytné podklady a dbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu. Vycházel nejen z výpovědi žalobce, ale také z informací shromážděných v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, včetně dostupnosti lékařské péče. Uvedené informace jsou součástí spisového materiálu.
8. Správní orgán umožnil žalobci v řízení sdělit vše, co považoval za podstatné, a to především z hlediska osvětlení důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu, a také mu dal možnost seznámit se shromážděnými podklady a vyjádřit se k nim dne 24. 4. 2019. Mohl také k důkazu navrhnout další podklady rozhodnutí a uvést nové skutečnosti a informace, nicméně žalobce těchto možností nevyužil, nové podklady pro rozhodnutí nenavrhl a nové skutečnosti či informace neuvedl. V řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla samotná legalizace jeho pobytu na území ČR. Návrat do vlasti žalobce spojoval s tamními ekonomickými problémy.
9. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí řádně zabýval všemi formami mezinárodní ochrany. Vzhledem k uplatněným žalobním námitkám, kdy žalobce měl za to, že splnil zákonné podmínky pro udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) i pro udělení doplňkové ochrany (§ 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu), žalovaný zdůraznil, že se tímto v napadeném rozhodnutí řádně zabýval a neshledal důvody pro udělení jak humanitárního azylu, tak doplňkové ochrany. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. 59 Az 719/2003, žalovaný uvedl, že azyl z humanitárních důvodů je institutem zcela výjimečným, jímž nelze řešit získání povolení k pobytu v ČR; azyl je jen jednou z více možností, na základě kterých může cizinec pobývat na území ČR, přitom podmínky pro udělení azylu jsou stanoveny v zákoně velice přísně. V případě žalobce neshledal žalovaný důvodným ani udělení doplňkové ochrany, když nedospěl k závěru, že by žalobci v případě jeho návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. K těmto závěrům dospěl po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, dále posouzením jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti, a také posouzením aktuálních informací o situaci v zemi původu. Žalobce sám uváděl, že nemá žádné politické přesvědčení a nikdy se politicky v zemi původu neangažoval. V ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, o které přišel vlastním zaviněním z důvodu výkonu nelegální práce. Zemi původu opustil dobrovolně se svým cestovním pasem, a to výhradně z ekonomických důvodů, přitom o mezinárodní ochranu požádal v ČR pouze z důvodu legalizace svého pobytu, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR. Žalobce je dospělá osoba, plně za své činy odpovědná, protože by měl být připraven nést za své

jednání odpovědnost, včetně případných negativních následků. Pokud by měl snahu setrvat na území ČR za účelem výkonu pracovní činnosti a získání finančních prostředků pro obživu svoji i celé rodiny, měl by se podrobit režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, jenž mu k tomu po splnění všech zákonných podmínek dává řadu možností. Nelze ale zneužívat specifického institutu mezinárodní ochrany.

10. Jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem o azylu a správním řádem, žalovaný soud navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Zdejší soud přezkoumal za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání (účastníci řízení vyjádřili souhlas s takovým postupem a krajský soud současně nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné), v rozsahu uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
12. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů. Žalobní body vymezené žalobcem směřují proti tvrzenému nesprávnému posouzení žádosti žalobce o udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. V mezích žalobních bodů zdejší soud uvedené rozhodnutí přezkoumal.
13. Ve vztahu k § 12, § 13 a § 14b zákona o azylu však v žalobě žádný konkrétní žalobní bod uveden nebyl. Soud tedy k tomu pouze obecně konstatuje, že se žalovaný správní orgán s ohledem na tvrzení žalobce ve vztahu k výše citovaným ustanovením zákona o azylu dostatečně vypořádal s veškerými zjištěnými skutečnostmi a řádně a podrobně je posoudil. Dovodil nedůvodnost žádosti žalobce a žádnou z těchto forem mezinárodní ochrany žalobci neudělil.
14. Soud k věci dále doplňuje, že institut mezinárodní ochrany slouží osobám, které jsou v zemi původu pronásledovány ze zákonem stanovených důvodů, nebo jim v případě návratu do země původu hrozí vážná újma, a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Udělení mezinárodní ochrany lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).
15. Žalobce v žalobě rozporoval nesprávné právní posouzení skutkových zjištění ve vztahu k naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu a dále doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

16. Soud nejprve ověřil závěry o skutkových zjištěních ze správního spisu. Přitom zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 14. 4. 2019. Dne 18. 4. 2019 žalobce v údajích k podané žádosti sdělil, že je bez náboženského vyznání a politického přesvědčení, a že nikdy nebyl členem politické strany a politicky se neangažoval. Je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, národnosti Kinh, hovoří vietnamsky. Je ženatý a jeho manželka se dvěma dětmi (synem, nar. v roce 2006 a dcerou, nar. v roce 2016) žije ve Vietnamu. Žalobce naposledy žil ve Vietnamu v obci Nam Trach. Z vlasti naposledy vycestoval letecky dne 9. 3. 2019 přes Turecko a do Prahy přiletěl dne 10. 3. 2019. V jiných zemích EU nepobýval. V ČR dříve pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. V jiných státech mu nebyla udělena víza ani povolení k pobytu. Dříve nikde nežádal o udělení mezinárodní ochrany. Je zdravý a s ničím se neléčí. K důvodům podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že musí živit manželku, děti a rodiče, kteří jsou na něm finančně závislí. Svoji totožnost a státní příslušnost žalobce prokázal cestovním podkladem Vietnamu č. X. platným do 30. 10. 2027.
17. Shora uvedené informace žalobce upřesnil do protokolu v rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany provedeného dne 18. 4. 2019 za přítomnosti tlumočníka z Vietnamského jazyka. V rámci pohovoru žalobce sdělil, že v roce 2007 se rozhodl, že ze své vlasti vycestuje za prací. V ČR pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Od roku 2010 ale pracoval jako zaměstnanec. V roce 2013 byl kontrolován při práci, kterou vykonával na základě pracovní smlouvy. Bylo s ním vedeno správní řízení, které bylo ukončeno v lednu 2019, kdy zrovna byl na návštěvě ve své vlasti. Rozhodnutí si nepřevzal a následně mu byla stanovena povinnost vycestovat z ČR. Od svého příjezdu do ČR navštívil žalobce Vietnam 2x, a to v letech 2015 a 2019, vždy na 2 měsíce, kdy pobýval s rodinou. Během těchto pobytů neměl žádné problémy, a to ani s vietnamskými státními orgány. Žalobce nemá v ČR žádné rodinné vazby. Živí svoji rodinu v zemi původu, která je na něm finančně závislá. Rodina totiž žije v chudém kraji, kde lidé nemohou sehnat práci. Část vydělaných peněz posílá rodině na obživu, žádné jiné příjmy nemají. Bude-li se muset vrátit do vlasti, nebude schopen uživit svoji rodinu. Možnost přestěhování se ve vlasti žalobce nezvažoval, neboť na to nemají finanční prostředky. Závěrem žalobce ještě uvedl, že o svůj dlouhodobý pobyt za účelem podnikání v ČR přišel nedopatřením. Nevěděl, že pokud v ČR pobývá na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, nemůže vykonávat zaměstnání na základě pracovní smlouvy. Na podporu svých tvrzení žalobce nedoložil žádné důkazy.
18. Ve shodě s žalovaným lze k věci uvést, že skutečným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany byla především legalizace jeho pobytu na území ČR, případný návrat do země původu by byl spojen s tamními ekonomickými problémy.
19. V souladu s právními předpisy žalovaný vyhodnotil v průběhu správního řízení důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, jak ji uvedl žalobce. Při posouzení žádosti vycházel nejen z výpovědi žalobce, ale také z informace z Cizineckého informačního systému, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. V tomto směru žalovaný zajistil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, které byly také citovány v napadeném rozhodnutí na straně 2 a 6, tvoří součást správního spisu a soud

v tomto směru pro stručnost odkazuje na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ostatně žalobce ani uvedené podklady a v nich obsažené informace týkající se země jeho původu nijak nezpochyboval. Možnosti vyjádřit se ke shromážděným podkladům a navrhnout další podklady pro rozhodnutí či uvést nějaké nové informace, žalobce nevyužil, další podklady pro rozhodnutí nenavrl a ani neuvedl další rozhodné skutečnosti.

20. Podle § 14 zákona o azylu platí, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
21. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že v zemi původu před jeho vycestováním žádné potíže ve smyslu konkrétních azylových důvodů neměl, nebyl nikdy trestně stíhán a ani nijak postihován státními orgány či policií. Ze země vycestoval legálně se svým cestovním pasem za prací a výdělkem. Od svého příjezdu do ČR navštívil Vietnam 2x v letech 2015 a 2019, vždy na 2 měsíce, kdy pobýval s rodinou, a v zemi původu neměl žádné problémy s vietnamskými státními orgány a ani jiné problémy. Rodina žalobce žije v chudém kraji Vietnamu, kde není možné sehnat práci. Žalobce tedy zemi původu opustil výhradně z ekonomických důvodů a část svých vydělaných peněz posílá rodině do Vietnamu na obživu, neboť jiné příjmy nemají. V případě návratu do vlasti by žalobce již podle svých slov nebyl schopen rodinu uživit. Zemi původu žalobce opustil dobrovolně, a to za účelem obstarání práce a zajištění výdělku. V ČR nejprve pobýval na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Toto povolení následně ztratil z důvodu výkonu nelegální práce na základě pracovní smlouvy. O mezinárodní ochranu žalobce požádal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR (v březnu 2019 pozbyl dlouhodobý pobyt za účelem podnikání a v dubnu 2019 mu byl udělen výjezdní příkaz), a to z důvodu potřeby legalizace svého dalšího pobytu na území ČR. Žalobce je veden snahou o setrvání na českém území a o legalizaci svého pobytu v ČR z ekonomických a výdělečných důvodů. Ze země původu vycestoval dobrovolně se svým cestovním pasem a vlastním zaviněním pozbyl původní pobytové povolení k pobytu v ČR. Žalobce je plně právně způsobilou osobou a je tedy i za své jednání plně odpovědný. Samotná potřeba legalizace dalšího pobytu na území ČR nezakládá relevantní důvod k udělení azylu podle příslušných ustanovení zákona o azylu. Zákonodárce nekonstruoval řízení ve věci mezinárodní ochrany jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR nebo jako možnost získat na území ČR pracovní povolení. V takovém případě se musí žalobce naopak podrobit režimu zcela jiného zákona, a to bez ohledu na složitost mechanismů, které tento zákon využívá. Institut mezinárodní ochrany a udělení azylu nelze zneužívat a pobytovou situaci či pobytový status je třeba řešit podle zákona o pobytu cizinců.
22. V souvislosti s humanitárním azylem se žalovaný ve správním řízení zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přičemž bylo přihlédnuto také k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělou, zdravou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou. Žalobce v žalobě i ves právním řízení netvrdil žádné speciální okolnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu podmínek uvedených v § 14 zákona o azylu. Přitom finanční závislost manželky, dětí a rodičů na žalobci nelze v souladu s dosavadní judikaturou správních soudů považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu. Lze pochopit těžký život rodiny žalobce s omezenými finančními prostředky tak, jak jej

žalobce líčí. Tedy, že rodina žije v chudém kraji, kde lidé nemohou sehnat práci, pročez žalobce část vydělaných peněz na území ČR posílal rodině na obživu. Pro případ návratu do vlasti tak žalobce tvrdí, že již nebude schopen svoji rodinu uživit. V této souvislosti je však třeba poukázat na to, že žalobce svoji vlast opustil výhradně z ekonomických důvodů a za tím účelem si vyřídil povolení k dlouhodobému pobytu v ČR za účelem podnikání. Tuto cestu by měl zvolit i nyní a neměl by svůj pobytový status řešit prostřednictvím žádosti o udělení humanitárního azylu nebo některou jinou z forem mezinárodní ochrany. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace svého dalšího pobytu v ČR, a to až v době, kdy mu zcela reálně hrozilo vycestování z území ČR, protože vlastní vinou pozbyl svůj dlouhodobý pobytový status za účelem podnikání (porušil české právní předpisy, neboť vykonával nelegální práci jako zaměstnanec dle pracovní smlouvy). Tuto situaci nelze řešit podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která k úpravě pobytového povolení na českém území neslouží. Poskytovaná mezinárodní ochrana je právním institutem zcela výjimečným a žadatelům není poskytována ochrana před jakýmkoliv negativními jevy v zemi původu, nýbrž jen těmi, které jsou zákonem předvídaný.

23. Ve shodě s žalovaným je třeba doplnit, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a tento humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Nejčastějšími situacemi, kdy je azyl z humanitárních důvodů udělován, jsou případy těžké nemoci či zvláště těžkého postižení, kdy návrat konkrétní osoby do země jejího původu by pro ni představoval závažné a život ohrožující problémy. V případě žalobce však skutečnosti hodné zvláštního zřetele nebyly shledány. Životní situaci žalobce a jeho rodiny nebylo možné považovat za tak mimořádnou, aby s ohledem na výše provedený výklad, byla shledána případem zvláštního zřetele hodným ve smyslu § 14 zákona o azylu. Podle závěrů NSS v jeho rozsudku ze dne 2. 9. 2015, sp. zn. 1 Azs 178/2015, platí, že humanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany v situacích obdobných situaci žalobce. Nejde o institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbyde příslušné pobytové oprávnění“.
24. Situace žalobce a jeho rodiny, tedy chudoba, nemožnost sehnat práci, nedostatečnost finančních příjmů za účelem vlastní obživy, není výsledkem příkoří namířeného jen proti této rodině nebo proti konkrétní sociální vrstvě či určité národnostní nebo rasové skupině (zde by mohlo být uvažováno o naplnění podmínek pro udělení azylu). Je obecným jevem vietnamské společnosti, a tedy může mít nepříznivý dopad na životní úroveň celé společnosti. Ekonomické potíže v zemi původu žalobce nečiní z osoby žadatele o mezinárodní ochranu uprchlíka ve smyslu úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je ČR vázána, pročez tedy není ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v zemi původu byly velmi tíživé (ledaže by ekonomická situace a s ní související opatření byly skrytě namířeny proti určité skupině obyvatelstva). Žalovaný v této souvislosti odkázal na informaci Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), z níž vyplývá, že míra nezaměstnanosti v produktivním věku v 1. čtvrtletí roku 2017 byla 2,3 % z 54,51 mil. práceschopného obyvatelstva. V uvedené zprávě dále stojí, že ve Vietnamu existují projekty poskytující podporu různým ohroženým skupinám v podobě různé pomoci. Vietnamská vláda a soukromé iniciativy poskytují pomoc ohroženým skupinám, např. chudým, osobám s postižením, menšinám, ženám, dětem, seniorům, ale také

migrantům. Pro ohrožené skupiny platí obecné předpisy o dostupnosti veřejných služeb bez omezení. Ze zprávy dále plyne, že v oblasti zajištění bydlení v zemi původu žalobce existují různé služby, které pomáhají s hledáním bydlení v závislosti na cenových požadavcích. Většinu těchto služeb poskytují soukromé podniky. Domy a byty k pronájmu jsou inzerovány v novinách, na internetových stránkách nebo v letácích. Vietnamské státní úřady řeší i otázku pracovního trhu, kdy nezaměstnaným vyplácí podporu v nezaměstnanosti a ve všech provinciích fungují státem provozované státní pracovní úřady, ve velkých městech existují také soukromé služby. Pokud by tedy u žalobce po jeho návratu do vlasti vyvstala potřeba pomoci se zajištěním bydlení nebo zaměstnání, má možnost se s žádostí o pomoc v této věci obrátit na příslušné organizace poskytující potřebné služby či na státní pracovní úřad. Mezinárodní organizace pro migraci poskytuje pomoc pro účely reintegrace migrantů. Program dobrovolných návratů je celosvětovým programem IOM, který je realizován též v ČR. Program nabízí migrantům, jenž porušili pobytový režim, možnost důstojného a bezplatného návratu domů za asistence IOM. Lidem, kterým hrozí nebezpečí deportace, je tak poskytováno alternativní řešení. Ve spolupráci se Zprávou uprchlických zařízení MV ČR je tato asistence poskytována i žadatelům o mezinárodní ochranu. V informaci Mezinárodní organizace pro migraci – Vietnam ze dne 28. 1. 2019 je uvedeno, že společnost IOM a její partnerské organizace poskytují navrátilcům do Vietnamu společensko-ekonomickou podporu s cílem posílit jejich soběstačnost a užitečnost pro místní komunity. Asistence IOM zahrnuje mj. i pomoc při vyřizování záležitostí po příjezdu, přechodné ubytování a též krátkodobou či střednědobou pomoc s reintegrací, konkrétně založení podniku, odborné či formální vzdělávání, lékařskou pomoc a jinou individuálně přizpůsobenou pomoc podle potřeb navrátilce. Navíc, žalobce se nevrací do neznámého prostředí, nýbrž ve Vietnamu dříve žil a má zde veškerou rodinu, konkrétně manželku, 2 nezletilé děti a rodiče, pročez na zvládnutí situace po návratu do země původu nebude sám. Žalobce sice v žalobě namítl, že i jeho manželka bude zasažena ztrátou zdroje obživy, pročez mu nebude moci poskytnout podporu, avšak soud k tomu ve shodě s žalovaným uvádí, že manželka a rodiče mohou žalobci poskytnout podporu všeobecnou v jeho začátcích, tedy nejen ve smyslu finanční podpory, nýbrž logického zázemí (rada, pomoc, ochrana atp.). Nicméně návrat žalobce do vlasti není jedinou a trvalou možností. Pokud bude žalobce opět disponovat legálním oprávněním k pobytu na území ČR, může opětovně na tomto území pobývat, a je pouze na něm, aby si takové oprávnění ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území ČR zajistil.

25. Žalobce v žalobě také uvedl, že není pravdou, že by cílem podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla pouze snaha o legalizaci jeho dalšího pobytu na území ČR. K tomu se již krajský soud vyjádřil ve výše provedeném výkladu, na který pro stručnost nyní odkazuje, nicméně nedostatečnou palčivost azylových důvodů na straně žalobce nepřímou prokazuje i to, že o azyl žalobce nepožádal bezprostředně poté, co vstoupil na území ČR. Žalobce se rozhodl vycestovat za prací ze země původu již v roce 2007, v ČR získal povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání a pak od roku 2010 pracoval jako zaměstnanec. V roce 2013 byl zjištěn při nelegální práci a následně v lednu 2019 mu byl ukončen pobyt. V mezidobí v roce 2015 a 2019 pobýval vždy 2 měsíce s rodinou ve Vietnamu. Naposledy do Prahy přiletěl dne 10. 3. 2019 a žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR podal teprve dne 14. 4. 2019. Přestože žalobci v podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebránily žádné závažné okolnosti, tuto žádost nepodal bezprostředně po vstupu do ČR, nýbrž o azyl požádal až po poměrně dlouhé době

strávené v ČR, a to v situaci, kdy jiné možnosti úpravy legálnosti pobytu byly vyčerpány. Uvedené závěry nepřímou potvrdzují účelovost podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a korespondují s judikaturou NSS, konkrétně jeho závěry uvedenými v rozsudcích ze dne 13. 1. 2005, sp. z n. 3 Azs 119/2004, ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. 2 Azs 423/2004, a ze dne 9. 2. 2006, sp. zn. 2 Azs 137/2005.

26. Pokud jde o soudní přezkum rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu, pak takové rozhodnutí podléhá přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. V posuzované věci žalovaný řádně zjistil a posoudil osobní situaci žalobce, žalobce ničeho dalšího a podřaditelného pod uvedený azylový důvod netvrdil, a pokud žalovaný nevyvodil z tvrzení žalobce důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí plně v jeho pravomoci. Na žalobcem tvrzené skutečnosti nelze hledět jako na okolnosti hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu.
27. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2, a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem.
28. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
29. K důvodům doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu krajský soud sděluje, že žalobce v žalobě ani ve správním řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by mu mohla hrozit v případě jeho návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Ve shodě s žalovaným takové skutečnosti nenalezl ani krajský soud.
30. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, dále po posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti a též po posouzení shora citovaných aktuálních informačních pramenů, které správní orgán v této věci shromáždil, nebylo možné dospět ve shodě s žalovaným k závěru, že by žalobci coby žadateli o mezinárodní ochranu v případě jeho návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.
31. Veškeré výše vyložené a správně právně vyhodnocené skutkové okolnosti je třeba vztáhnout i pod žalobní bod, v němž žalobce rozporuje neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Lze sem tedy podřadit výklad o bezproblémovém vycestování ze země původu, ekonomickému či finančnímu charakteru

cesty do ČR, bezúhonnost v zemi původu, výdělečná činnost za účelem obživy rodiny, skončení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, pozdější podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z důvodu stručnosti soud odkazuje v těchto intencích na výklad těmito skutkovým okolnostem provedeným výše.

32. V Informaci OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi – Vietnam ze dne 24. 8. 2018 je uvedeno, že Vietnam je autoritářským státem, v němž vládne Komunistická strana Vietnamu. Poslední volby do národního shromáždění proběhly v roce 2016 a stejně jako předchozí volby v roce 2011 nemohly být považovány za svobodné. Možnost občanů demokraticky změnit svoji vládu je velmi omezená. Všechny kandidáty prověřuje Komunistická strana Vietnamu. Civilní orgány mají účinnou kontrolu nad bezpečnostními silami. Vietnamská vláda obecně spolupracuje s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a dalšími humanitárními organizacemi tak, aby poskytla ochranu a pomoc vnitřně vysídleným osobám, uprchlíkům, žadatelům o azyl, osobám bez státní příslušnosti a dalším osobám hodným zvláštního zřetele. Vietnam je členem OSN a přistoupil k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. Od roku 2015 začala vláda implementovat zákony v souladu s ústavními dodatky, včetně článků týkajících se lidských práv, jež byly schváleny v lednu 2014. V listopadu 2015 Národní shromáždění schválilo několik zákonů, které se dotýkaly práv občanů. Mezi nimi byl nový trestní zákoník, prováděcí trestní řád, zákon o vazbě a dočasném zadržení, občanský zákoník a prováděcí řád občanského zákoníku. Trestní zákoník nadále obsahuje vágní ustanovení o národní bezpečnosti. Ústava zaručuje svobodný vnitřní pohyb, cestování do zahraničí, emigraci a repatriaci, avšak vláda omezuje pohyb některých jedinců, obzvláště těch, kteří byli odsouzeni v souvislosti s přestupem proti národní bezpečnosti, případně těch, kteří vyjadřují kritiku proti vládě. Z výše provedeného výkladu je zřejmé, že se uvedené netýká žalobce. Ten totiž z Vietnamu vycestoval legálně, bez jakýchkoliv potíží s režimem v zemi původu, není členem žádné policejní strany a nikdy se politicky neangažoval. Žalobce je v zemi původu bezúhonný, nikdy tam neměl žádné problémy s vietnamskými státními orgány. Žalobce v žalobě vyslovil obavu, že mu po návratu do země původu může hrozit perzekuce proto, že v jiné zemi požádal o azyl. Přičemž navrátil se občané do vlasti bývají podrobeni šikaně nebo dokonce jsou uvěznováni dle trestního zákoníku. Takto obecně vyslovené obavy žalobce nijak neupřesnil a ničím je nedoložil. Ve shodě s žalovaným krajský soud uvádí, že takové informace ze shromážděných podkladů k politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu nevyplývají. Vietnamské státní orgány nejevily o osobu žalobce v době jeho odjezdu z vlasti a ani nikdy poté žádný zájem, přitom jak sám žalobce potvrdil, nebyl nikdy aktivní v kritice současného vietnamského režimu a není zde tedy žádný důvod, s ohledem na výše podrobně citovanou situaci v zemi původu, domnívat se, že by se o osobu žalobce vietnamské státní orgány zajímaly po jeho současném návratu do vlasti. Jak již bylo z Informace OAMP citováno, ústava Vietnamu zaručuje svobodný vnitřní pohyb a též cestování do zahraničí či emigraci a repatriaci, vláda omezuje pohyb jen některých jedinců, a to těch, kteří byli odsouzeni v souvislosti s přestupkem proti národní bezpečnosti nebo těch, kteří kritizují současnou vládu. To však není případ žalobce. Tvzení žalobce o možné perzekuci po návratu do země původu tak není založeno na reálném základě. Ve zbytku krajský soud odkazuje na výklad provedený žalovaným v napadeném rozhodnutí na straně 7, kde s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva vysvětluje, že ani pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3

Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat případný trest za „ponižující“ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponížení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. I zde soud odkazuje na to, že vzhledem ke zjištěným skutkovým okolnostem nejde o případ žalobce, žalobce ve svých tvrzeních nic obdobného nekonkretizoval. Žalovaný tedy zcela po právu dospěl k závěru, že žalobci v případě jeho návratu do vlasti nehrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Ze shromážděných informačních zdrojů bylo rovněž známo, že v zemi původu žalobce neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR (po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem). Je skutečně na žalobci, jakým způsobem si v případě svého zájmu dále upraví svůj pobyt na území ČR ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území ČR. V řízení nebylo prokázáno, že by neudělením doplňkové ochrany žalobci porušila ČR své mezinárodní závazky v oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný život.

V. Závěr a náklady řízení

33. Soud tedy neshledal uplatněné žalobní body za důvodné a nad rámec těchto žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
34. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti, proto mu jejich náhrada nebyla přiznána, a žalobce nebyl v řízení úspěšný (žaloba byla zamítnuta), pročez také nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. října 2020

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.

samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.